

ADRODDIAD I'R CABINET
10 MEHEFIN 2014

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS – AELOD CABINET ADNODDAU

Pwnc: RHAGLEN GYFALAF 2013/14 – 2015/16

Swyddog Cyswllt: DAFYDD L EDWARDS – PENNAETH CYLLID

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr adroddiad

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd blwyddyn (sefyllfa 31 Mawrth 2014) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 2.2 – 2.6 o'r adroddiad, sef:

- cynnydd £736,000 mewn benthyca heb gefnogaeth;
 - cynnydd £578,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau;
 - cynnydd £138,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf;
 - cynnydd £341,000 mewn defnydd o gyfraniad refeniw;
 - lleihad £377,000 mewn defnydd o gronfeydd.
-

Cyflwyniad / Crynodeb

Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen ddiwygiedig a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol fel rhan o broses cau cyfrifon 2013/14. Mae'r adroddiad mewn 3 rhan:

Rhan 1: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £115m am y 3 blynedd 2013/14 – 2015/16.

Rhan 2: Eglurhad o ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £1.416m ers yr adolygiad diwethaf.

Y Cabinet sydd wedi'i awdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf, felly ym mharagraff 2.7 gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen (rhan 1) a'i ariannu (rhan 2).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth:

Rhan 3: Symudiadau o 2013/14 i 2014/15, a proffil gwariant.

Prif Gasgliadau:

Y prif gasgliadau sydd yn codi o'r sefyllfa derfynol yw:

- Llwyddodd y Cyngor i wario bron i £45m ar gynlluniau cyfalaf yn 2013/14, ac y mae wedi denu dros £22m o grantiau penodol i'w ariannu.
- Bydd £9.07m yn llithro o 2013/14 i 2014/15, o'i gymharu a'r llithriad o £7.6m ar ddiwedd 2012/13. Er hynny, ni welir colled mewn grant, nac unrhyw ffynhonnell ariannu arall.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario cyfalaf, a rhaid i'r Cabinet gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynyddoedd mewn proffil gwario a gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2013/14 - 2015/16, ac yn arbennig y symudiadau o 2013/14 i 2014/15.

Ystyriaethau perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhlygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

Adroddir ar oedi gyda rhai cynlluniau penodol (rhan 3), a gallasai'r pwyllgor craffu perthnasol ddewis asesu effaith yr ail-broffilio ar wasanaethau sydd wedi ymdopi'n hirach gyda'r "hen" asedau.

Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen fel bydd modd i'r Adran Cyllid symud ymlaen i gau cyfrifon ariannol y Cyngor ar gyfer 2013/14, gan gyhoeddi'r datganiadau statudol erbyn diwedd mis Mehefin.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae rheolaeth effeithiol o'r Gyllideb Gyfalaf yn eithriadol o bwysig o ran y defnydd gorau o arian cyhoeddus a gwireddu buddiannau i drigolion ac mae'r papur yn adrodd ar hynny. Yn amlwg, mae elfen o lithriad yn anorfod mewn rhai meysydd ond mae'n dda nodi nad yw hyn wedi arwain at unrhyw golled adnoddau. Wedi dweud hynny, mae unrhyw lithriad wedi golygu ail-broffilio gwireddu buddiannau i drigolion ac efallai bod rhai o'r materion hyn yn haeddu sylw craffu yn ystod y flwyddyn.

Y Swyddog Monitro:

Dim i'w ychwanegu o ran priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac rwy'n cadarnhau cywirdeb y cynnwys.

Atodiadau

Dim

1 RHAGLEN GYFALAF 2013/14 i 2015/16

1.1 Gweler isod gymhariaeth o'r rhaglen gyfalaf hyd at ddiwedd Mawrth 2014 yn erbyn y sefyllfa diwedd Rhagfyr 2013:

CYMHARIAETH RHWNG Y TRYDYDD CHWARTER A DIWEDD Y FLWYDDYN ARIANNOL

	ADOLYGIAD DIWEDD RHAGFYR				ADOLYGIAD DIWEDD BLWYDDYN				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y CHWARTER DIWETHAF
	2013/14	2014/15	2015/16	CYFANSWM	2013/14	2014/15	2015/16	CYFANSWM	
ADRAN	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Adnoddau Dynol	45	459	0	504	35	469	0	504	0
Addysg	9,048	6,596	17,044	32,688	8,630	7,042	16,844	32,516	(172)
Cyllid	38	59	0	97	38	59	0	97	0
Democratiaeth a Chyfreithiol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economi a Chymuned	5,216	7,253	100	12,569	5,199	7,603	100	12,902	333
Gofal Cwsmer – Eiddo	7,686	6,346	3,098	17,130	8,248	5,903	3,097	17,248	118
Gofal Cwsmer – Eraill	380	1,747	797	2,924	288	1,857	797	2,942	18
Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai a Hamdden	3,513	2,679	2,000	8,192	3,373	2,847	2,000	8,220	28
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	8,017	7,477	2,053	17,547	8,690	7,994	2,054	18,738	1,191
Rheoleiddio	12,165	8,406	161	20,732	9,858	10,623	161	20,642	(90)
Strategol a Gwella	14	0	0	14	14	0	0	14	0
Tai Cyngor (Gweddillol)	24	8	0	32	4	28	0	32	0
Ymgynghoriaeth	592	16	18	626	582	16	18	616	(10)
Corfforaethol	0	276	382	658	0	276	382	658	0
CYFANSWM	46,738	41,322	25,653	113,713	44,959	44,717	25,453	115,129	1,416

2 NEWIDIADAU I'R FFYNONELLAU ARIANNU

2.1 Mae cynnydd net o £1.416m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf tair blynedd ers y sefyllfa trydydd chwarter. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

FFYNHONNELL ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD RHAGFYR			ADOLYGIAD DIWEDD BLWYDDYN			CYNNYDD/ (LLEIHAD) £000
	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	
	£'000	£'000	£000	£'000	£'000	£000	
Benthyca gyda chefnogaeth	4,166	4,166	4,166	4,166	4,166	4,166	0
Benthyca heb gefnogaeth	5,989	6,759	5,561	6,498	7,186	5,361	736
Grantiau a Chyfraniadau	23,840	19,139	10,197	22,402	21,155	10,197	578
Derbyniadau Cyfalaf	1,337	1,759	1,680	1,377	1,857	1,680	138
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	4,588	863	2,610	4,929	863	2,610	341
Cronfa Cyfalaf	2,884	5,388	52	2,879	5,393	52	0
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	3,934	3,248	1,387	2,708	4,097	1,387	(377)
CYFANSWM	46,738	41,322	25,653	44,959	44,717	25,453	1,416
CYFANSWM 3 MLYNEDD			113,713			115,129	

2.2 Benthyca Heb Gefnogaeth

Mae yna gynnydd o £736,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cerbydau Uned Gwaith Bwrdeistrefol, Uned Comisiynu Bwrdeistrefol ac Ailgylchu (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) - £968,830 yn 2013/14**

Pryniant cerbydau drwy ddefnyddio benthyciad fel dull o ariannu yn hytrach na'u prydlesu. Mae'n arferiad blynyddol i asesu'r gost/budd a phenderfynu ar y dull ariannu ar ddiwedd y flwyddyn.

2.3 Grantiau a Chyfraniadau

Mae yna gynnydd net o £578,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cynllun Cartgylchu (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol)- £239,100 yn 2013/14**
Grant ychwanegol drwy raglen 'WRAP' y Llywodraeth (Waste and Resources Action Programme) i brynu math newydd o fin ar gyfer deunyddiau i'w ailgylchu.
- **Cynllun Gwella Trefi (Adran Economi a Chymuned) - £220,000 yn 2013/14**
Cyfraniad ychwanegol o grant Môn Menai gan y Llywodraeth i gefnogi prosiectau perthnasol gan fod y cynllun Gwella Trefi wedi bod mor boblogaidd.

2.4 Derbyniadau Cyfalaf

Cynnydd net o £138,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cynlluniau Cynnal a Chadw Ysgolion (Adran Gofal Cwsmer - Uned Eiddo) - cyfraniad o £70,000 yn 2013/14** o dderbyniadau cyfalaf yr Adran Addysg i ariannu gorwariant ar gynnal a chadw ysgolion.

2.5 Refeniw Adrannol a Chorfforaethol

Cynnydd net o £341,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd -

- **Cynllun Gwaith Dŵr Sandilands, Tywyn (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – £475,000 yn 2013/14**

Addasiad technegol i adlewyrchu cyfraniad y Cyngor i Ddŵr Cymru ar gynllun carthffosiaeth anorfod. Mae'r cynllun yn cael ei ariannu o ddarpariaeth gorfforaethol a drosglwyddir trwy refeniw (gweler hefyd 2.6 isod).

2.6 Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill

Lleihad net o £377,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd y cynlluniau canlynol:

- **Cynllun Gwaith Dŵr Sandilands, Tywyn (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – (£506,310) yn 2013/14**

Addasiad technegol cyferbyniol (gweler 2.5 uchod).

- **Cerbydau Unedau Gwaith (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – £54,000 yn 2013/14**

Defnydd uwch o Gronfeydd Adnewyddu oherwydd newidiadau i'r proffil gwariant.

- **Biniau Gwastraff (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – £52,870 yn 2013/14**

Defnydd uwch o Gronfeydd Adnewyddu i ariannu pryniant biniau gwastraff gweddillol oherwydd fod nifer o'r biniau gwreiddiol wedi dod i ddiwedd eu hoes.

2.7 Argymhelliad

Gofynnir i'r Cabinet dderbyn y rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2013/14 i 2015/16 a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (manyllion yn para. 2.2 i 2.6 uchod), sef:

- **cynnydd £736,000 mewn benthyca heb gefnogaeth;**
- **cynnydd £578,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau;**
- **cynnydd £138,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf;**
- **cynnydd £341,000 mewn defnydd o gyfraniad refeniw;**
- **lleihad £377,000 mewn defnydd o gronfeydd.**

3 PROFFILIAU GWARIANT BLYNYDDOL

- 3.1 Cyfanswm lefel yr ail-broffilio yn y rhaglen gyfalaf o 2013/14 i 2014/15 yw £9,073,800 o'i gymharu â £6.375m roedd wedi'i adnabod erbyn yr adolygiad trydydd chwarter. Mae'r ffigyrau yn rhan 1 o'r adroddiad yn adlewyrchu hyn, gyda'r prif lithriadau fel a ganlyn -

Cynlluniau wedi'u hariannu o adnoddau'r Cyngor:-

- Cynlluniau Rheoli Carbon (Uned Eiddo) £904,610
- Ysgol Brynrefail – cynllun i ddisodli 6 o ddosbarthiadau symudol (Adran Addysg) £535,330
- Unedau dros dro mewn ysgolion (Adran Addysg/Uned Eiddo) £304,180
- Cynllun Blaendal Morgais (Adran Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai a Hamdden) £300,000
- Prosiect 'VOIP' (voice over internet protocol) (Uned TG) £284,580
- Oriel Gwynedd / addasu swyddfeydd (Adran Economi a Chymuned) £235,380
- Gwelliannau Cartrefi Preswyl (Adran Gwasanaethau Cymdeithasol) £214,150
- Cronfa Fflyd y Cyngor (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £173,800

- Cynlluniau Asbestos a Thôn (Uned Eiddo) £171,820
- CIST Gwynedd (adran Economi a Chymuned) £169,760
- Cynllun i ddiogelu a dymchwel Pier Trefor (Adran Economi a Chymuned) £160,000
- CAD Meirionnydd (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £154,000
- Cronfa Buddsoddi Leol (Adran Economi a Chymuned) £151,150
- Adfywio Canol Blaenau Ffestiniog (Adran Economi a Chymuned) £130,110
- Gwelliannau Traffig oddi allan i Ysgolion (Adran Rheoleiddio) £90,220

Cynlluniau wedi'u hariannu (yn rhannol) drwy grantiau penodol:-

- Academi Hwyllo Pwllheli (Adran Economi a Chymuned) £1,691,900
- Cynllun Pont Briwet (Adran Rheoleiddio) £1,676,000
- Cynlluniau "Ein Treftadaeth" (Adran Economi a Chymuned) £288,920

3.2 Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu unrhyw golled mewn grant.

3.3 Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod defnyddwyr gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau cyfredol heb eu gwella.

3.4 Serch y lefel llithriadau uchod, bu gwir wariant yr holl adrannau ar eu cynlluniau cyfalaf ar ddiwedd y flwyddyn bron yn £45miliwm, sef dim ond £1.8miliwn yn is o'i gymharu â'r amcangyfrif yn yr adolygiad trydydd chwarter.